

MESÉK, ÍZEK ÉS HAGYOMÁNYOK

Betekintés négy helyi örökségbe

ROHU 00073-4TTT

A KÉZMŰVESSÉG HAGYOMÁNYAI FÜZESGYARMATON

Méhkerék, 2025. október 30.

A KOVÁCSMESTERSÉG FÜZESGYARMATON: HAGYOMÁNY ÉS ÖRÖKSÉG

Dia	Tartalom
1.	MESÉK – ÍZEK – HAGYOMÁNYOK
2.	A KÉZMŰVESSÉG HAGYOMÁNYAI FÜZESGYARMATON Füzesgyarmat – Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület
3.	Bevezető És a bárány elvezette csikót a kovácshoz, ahhoz a kis faluszéli nem is új, de nem is régi, kívül fehér, bévül kormos házhoz, hol a kalapács s az üllő olyan nagyon összeillő nótát tudnak, olyan nagyon szépet, hogy aki ezt hallja egyszer, meghallgatná még ezerszer, s még aztán is egyszer. Az a csengés! De csuda hang! Nem is tud olyat semmi harang! Nem ír olyat kóta! Mert a munka és az ének, mint testvérek együtt élnek <i>világkezdet óta</i> . Együtt kelnek, együtt járnak, együtt vágnak a világnak, olyan teli tarisznyával, benne minden jó szerszámmal, szerszám mellett hegedűvel, síppal, dobbal, furulyával. Mikor este megpihennek, csillag alá telepednek, csillagfényénél így beszélnek: „Mi vagyunk a két testvérek, mi tehetünk csudaszépet, annyi csudát, annyi szépet, attól leszen szép az élet!” (Zelk Zoltán: Mese a kiscsikóról...) A KOVÁCSMESTERSÉG FÜZESGYARMATON: HAGYOMÁNY ÉS ÖRÖKSÉG
4.	„Világkezdet óta” A vas jelentőségét mutatja, hogy az emberiség történelmének egy korszakát is erről a fémről nevezték el. Héphaisztosztól, a görög mitológia sánta kovácsistenétől megtanulhatjuk, hogyan alakíthatjuk át élményeinket – legyenek azok fájdalmasak vagy örömteliek – kézzel fogható műalkotássá. Zeusz és a többi isten nem szívesen látta Héphaisztoszt az Olümposzon, így föld alatti műhelyében tevékenykedett. Ő az egyedüli a görög istenek közül, aki dolgozott. Nevének jelentése „tűz”. Így nem véletlenül kapcsolták hozzá a föld alatti tüzet, ami a vulkánok mélyéről lávaként tör felszínre. Ez a mélyből jövő tűz a szenvedélyes érzelmeket szimbolizálja, amelyek sokszor hirtelen és váratlanul törnek elő az emberből, ha túl sokáig nem nyernek kifejezést. Ez táplálta Héphaisztosz kreativitását is – vélhetően főként az Olümposz hegyéről való kitzasztottsága –, és ösztönözte arra, hogy szebbnél szebb

	dolgokat létrehozson. Műhelyében készítette remekeit: ékszereket, az olümposzi istenek összes fegyverét és más csodálatos tárgyait, például Zeusz villámait, Héliosz aranyló szekerét, Akhilleusz áthatolhatatlan páncélját, de Prométheusz eltéphetetlen bilincseit is. A vas azóta is a szilárdság és az erő szimbóluma, harci fémként pedig természetesen a bátorságé is.	
5.	Céhek világa. Iparosodás A 18. – Magyarországon a 19. század végéig a mesterséget a céhek képviselték. Ezen időszak alatt fejlődött legnagyobbat a mesterség művészeti szinten. A kovácsolás nem csak szerszámok, fegyverek, vértetek, hanem kapuk, rácsozatok elkészítésében csúcsosodott ki. Ennek megfelelően a mesterségnek sok válfaja alakult ki az évszázadok során: a fegyverkovácsolás, a patkolókovácsolás, a szerszámkovácsolás, manapság pl. a díszműkovácsolás, finom kézikovácsolás megkülönböztetett területek. A céhrendszer eltörlése után a kovács- és vasipar szabad gyakorlása lehetővé vált, és egyre erősödni kezdett. A kézi kovácsmesterség mellett ugyanakkor a gyárszerű kovácsipar is fejlődésnek indult. Fazola Henrik (Würzburg, 1730 körül – Diósgyőr, 1779. ápr. 18.): vasműves, a diósgyőri vasgyár alapítója, az ipari tőke egyik első képviselője. Német származású, vándorlásai során jutott Magyarországra. 1758-ban Barkóczy Ferenc egri püspök-főispán meghívására Egerben telepedett le. Az épülő megyeházára, később egyéb épületekre készített díszítő – többnyire iparművészeti jellegű – vasmunkákat. Egri éveinek számos alkotása máig fennmaradt. Vasrácsai a hazai barokk vasművesség kiemelkedő emlékei. Műhelyéből olyan, ma már műemléknek minősülő iparművészeti kovácsolt vasmunkák kerültek ki, mint az egri vármegyeháza szőlőfürtös és címeres rácsos kovácsoltvas kapui, vagy főkapu feletti félköríves betétrács. * Az öccsét (Fazola Lénárd) is Magyarországra hívta, megbízta a kovácsüzem vezetésével, miközben ő a vaskohászat előkészítésére helyezte a hangsúlyt.	
6.	Füzesgyarmat. Népi kisgazdaház kovácsműhellyel – a műemlék ház az utcáról Büszkeségünk a tájházként működő műemlék kisgazdaház a kovácsműhellyel. Az utóbbi gyűjtemény valóságos ipartörténi emlék. A kovácsműhelyt a házzal együtt az akkori tulajdonos, Kertész Péter 1880-ban építette, ebből az időből származik a fűjtató, a munkaasztal és az üllő. Örökségét veje, <i>ifj. Gízmán (Gidai) József</i> az 1940-es években vette át apja műhelyét, a ma megtekinthető szerszámok zömét már ő szerezte be, illetve a kiállított készítmények egésze az ő munkája. Ő szintén fogadott fiának, <i>Nagy Lászlónak</i> adta tovább a mesterséget és a műhelyt, 1966-ban, akinek 1978-ig (ekkor lett tájház) volt a birtokában. A kiállítás így hűen bemutatja a falusi kovácsmesterség tárgyi világát három generáció és szűk száz év viszonylatában. A kiállítás különlegessége a ritka, ún. „in situ” helyszín, azaz minden tárgy (szerszám és termék) eredeti, az egykori tulajdonosok által elrendezve. Ráadásul a kiállítás kapcsán gyakorlatilag egyetlen komplex tematikus egységről beszélhetünk, mivel a kovácsmesterség eszköztárának egésze kerül bemutatásra. A kovácsműhely anyagának szakmai jellegű feldolgozása is megtörtént. A munkát a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszékének néhány hallgatója végezte Szonda István, illetve az „utolsó kovács”, Nagy László szakmai irányításával.	
7.	A kovácsműhely	
8.	A kovácsműhely – mozaik	
9.	1880 - eredeti tárgyak	Mi látható itt?
10.	Műhelybelső	

11.	Tárgyak	• rögzített tartozékok és mozgatható berendezések és műhelyfelszerelések • kéziszerszámok • kiállított készítmények: félkész és késztermékek • egykor az udvaron álló, de a műhelyhez tartozó patkolókellékek
12.	Kígyós nyakörv Egy európai hagyományban gyökerező hiedelem a kígyó alakjához, vagy kígyó motívum megjelenítésére vonatkozik. A görög-római műveltségben a kígyó alakja Apollón fiához, Aszklépioszhoz, a gyógyítás istenéhez kapcsolódik, akit általában botra tekeredő kígyóval ábrázoltak. A kígyót különös gyógyító erővel bíró lénynek tekintették. És a mágikus védelem jelképének. Egyik jellemző megjelenési formája a Sárreten (és más néprajzi gyűjtésekben is) a kapuk díszítése: a kígyódísz a baj és a visszajáró halottak távoltartására szolgált. A szöges nyakörveket a régi Sárreten az őrzőkutyák (kuvasz, komondor), az akkor még nagy számban megjelenő farkasok elleni védekezésül viselték. Igen szép darabok az egykor a füzesgyarmati állatorvos, „Vesztett” Daru Sándor tulajdonát képező kígyófejes szöges nyakörvek, melyek szigonyos kialakítású tuskéi és levél formájú kígyófej díszei nem csak a fizikai, de egyben a mágikus védelmet is szolgálták. Egy-egy ilyen nyakörv „Vesztett” Daru Sándor unokája, Csenkei Sándor révén került a füzesgyarmati Tájház és a szeghalmi Sárreti Múzeum tulajdonába. (2025. 05. 09. Nagy László András néprajzos-muzeológus közlése nyomán.)	
13.	A Járműkészítő és -Javító Ipari Szövetkezet (Univerzál Ipari Szövetkezet, 1952–1993)	
14.		
15.	A parasztszekerektől a hintóig	
16.	Egy, országos mezőgazdasági kiállításra készített hintó Ma már legenda: Az ötvenes évek elején a község legjobb iparosai, főleg kovácsok, bognárok, kárpitások szövetkezetet alapítottak, melynek a „Járműkészítő és -Javító Ipari Szövetkezet” nevet adták. Elsősorban lakossági munkákkal, kovácsolással, parasztkocsi-javítással, patkókészítéssel foglalkoztak. Aztán összeraktak egy tűzoltókocsit, olyan falusi szekérformát, amire lajtot szereltek, arra pumpát és csövet. Ezt a kocsit aztán kiállították az Országos Mezőgazdasági Kiállításon, ahol meglátta a Közlekedési Múzeum vezetője, és megnézte a készítőik címét. Éppen ilyen szakembereket keresett. Régi közlekedési eszközöket (többek között hintókat) akartak felújítani, de nem találtak megfelelő szakembereket. A gyarmatiak sem értettek hozzá, de a szakmájukhoz igen! Felébredt bennük a becsvágy, és elvállalták a felújítási munkákat. Néhányan „beköltöztek” a múzeumba, elvégezték a muzeális járművek restaurálását, miközben tanulmányozták a kocsikat és megjegyezték mindent. Hazatérve elhatározták, hogy a látottak, tanultak alapján megpróbálkoznak a hintógyártással. A próbálkozásukat siker koronázta, megjelentek a híres-neves fogathajtók Gyarmaton, hoztak mintát és méretet, s néha maguk is beálltak ráfot húzni, vasalni, fényezni. Tervrajz nem volt, egyetlen adat volt, a nemzetközi keréknyomtáv, a tengelyhosszúság (148 cm), minden egyebet a megrendelővel beszéltek meg.	

	A legendás kocsigyártók – Szécsi József kovácmester, Szabó Sándor, az ifjú Galambos Sándor és társaik – lassan arra eszméltek, hogy hintógyárosok lettek. Egy hintó elkészítéséhez kb. 1200 élő munkaóra volt szükség.
17.	Omnibusz, Szeged Szeged városának első tömegközlekedési flottája – 4 omnibusz és 12 hintó – 1857-ben állt forgalomba. A Szegedi Közlekedési Vállalat 1987-ben, a 130. éves évfordulóra, ismeretlen tervek alapján elkészítette az egykori omnibusz replikáját, majd 2008-ban (a szegedi villamos 100. évfordulójára) felújította azt. A kész omnibusz lóvontatással indult Szegedre a 47-es úton. Az út két napig tartott. Egyszer pihentek meg, Orosházán éjszakáztak. Szegeden még sok szépítő-csinosító munkát végeztek el rajta, hogy teljes díszében kezdhesse meg járatait a dél-alföldi városban, és hirdesse a füzesgyarmati mesterek nem mindennapi tudását. Az omnibusz főbb adatai: 5,2 méter hosszú, 2,4 méter széles, 3 méter magas és 3 méter tengelyszélességű, 24 személy szállítására alkalmas, a hajtó és az utaskísérő pedig a bakon foglal helyet. A hazai és külföldi piac igénye az első időkben körülbelül 40 db volt évente. A versenykocsik mellett sok egyéb rendeltetésű jármű is kikerült a mesterek keze alól, pl. egy söröskocsi a Kőbányai Sörgyár számára. A Járműkészítő és -Javító Ipari Szövetkezet két fiákere fut Bécsben, postakocsijuk áll a Közlekedési Múzeumban, nyolcszemélyes vadászkocsijuk, több hintójuk van a parádi Cifra istálló kocsimúzeumban, a keszthelyi Hintómúzeumban, szerte az országban. A megrendelők körének bővítése érdekében a szilvásváradai világbajnokság idején és a színhelyén versenyhintó, vadászkocsi, és sétakocsi kiállítást is rendeztek. A füzesgyarmati szövetkezet hintói eljutottak Hollandiába, Angliába és az NSZK-ba, sőt, még az Egyesült Államokba is. Íme, hova vezetett az út onnan, hogy egyszer néhány falusi kovács, „öreg” mester egyszer összefogott! Szép korszak lehetett, elmúlt...
18.	Az utódok: Szabó Sándor és Galambos Sándor Szép korszak lehetett, elmúlt... De nem nyomtalanul!
19.	Szabó Sándor kovácmester Szabó Sándor kovácmester, díszműkovács és hintókészítő 1947. június 27-én született Füzesgyarmaton. Egyik nagybátyja is kovács volt, illetve a Kossuth utcán, a volt Gyógyszertár melletti portán működött a Hati kovácsműhely, amelynek nyitott nagykapuján át látható volt a bent folyó munka, hallható volt az üllő zenéje, és ezen impulzusok alapján eldöntötte, hogy iparosember, kovács szeretne lenni.
20.	Mesterével, Szécsi Józseffel Az eltökélten kovácsnak készülő fiatalember 1961-ben kezdte meg a tanulmányait, gyakorlati helyként pedig a füzesgyarmati Járműkészítő és Javító Ipari Szövetkezetbe „inasnak”. Rövidesen Szécsi József lett a gyakorlati oktatója, aki nagyon szigorú ember volt, sokszor próbára tette a fiatal tanuló fizikai teljesítőkéességét. Az iskola befejeztével, illetve a katonai szolgálat után is az Ipari Szövetkezetben maradt dolgozni, sok kovácsmunkára volt megrendelésük. Egy budapesti kiállítás alkalmával felfigyelt az ügyes gyarmati

	szakemberekre a Közlekedési Múzeum illetékese, és elhívta őket muzeális járműveket restaurálni. Így Szabó Sándor is részese lett a fűzesgyarmati hintógyártás megindulásának.
21.	Szerszámok, szabadtéri lámpa
22.	Alkotásai közül
23.	A díszítés iránti igénye hamar kialakult, az egyszerű szerszámokat is szerette egy-egy díszes elemmel szebbé tenni. A KTSZ-ben is igény mutatkozott a díszítő munkára, az egyedi szép kovácsoltvas tárgyakra, amit nagy örömmel készített. Később szívesen alkalmazott virág- és különböző állatmotívumokat. Egyik kedvence a kakas volt.
24.	Tagja lett a Magyar Kézműves Tanácsnak, és Szegeden mestervizsgát tett. A 70-es évek elején másodállásban saját műhelyt nyitott, ahol már sok megrendelése volt lámpákra, kilincsekre, egyedi dísz tárgyra is. Tudásának gyarapításához mindig a legfrissebb szakirodalmat olvasta, kovácstalálkozókra járt, illetve saját maga kísérletezte ki az egyedi technikákat. Nem volt szüksége reklámra, az elkészült szebbnél szebb munkái hozták az új megrendelőket.
25.	II. Erzsébet királynő és Fülöp herceg A Mester kiemelkedően megtisztelő lehetőséget kapott: II. Erzsébet királynő és Fülöp herceg az 1993-as magyarországi látogatásukon a Szabó Sándor által készített fehér hintóval kocsiztak át Kecskemétről Bugacra.
26.	Pro Urbe kitüntető cím – 2003 Szabó Sándor sokat tett Fűzesgyarmat városias megjelenéséért. Az Önkormányzat épülete előtti kandeláberek, egyéb kültéri elemek, egy díszes kovácsoltvas lámpa is az ő keze nyomát viselik. Fűzesgyarmat 2000. július 1-jén kapta meg a városi rangot. Ez alkalomból gyönyörű, tekintélyes méretű, csodaszép városkulcsot készített, mely a Városháza lépcsőfordulójában van elhelyezve üvegfalú vitrinben. Az általa készített tárgyak időtállóak és egyediek. Kimagasló érdemei elismeréséül 2003. augusztus 20-án Fűzesgyarmat Város Képviselő-testülete Pro Urbe kitüntetésben részesítette. Méltán kiérdemelte a város lakóinak is az elismerését, nagy tiszteletnek örvend mindenki részéről.
27.	Szécsi József, a mester, és Galambos Sándor egyik „mesterjegye”, „mestersége címere”, a kocsifellépő Galambos Sándor lovak iránti vonzalma apai örökség volt. A lovassport területén is maradandót alkotott, maga is eredményes fogathajtó is volt, s a világ minden táján megismerték az általa készített hintókat. Ezért is beszédes a kocsifellépő.
	Galambos Sándor kovács- és hintókészítő mester 1953. március 9-én született Fűzesgyarmaton, hétgyermekes család hatodik gyermekeként. A szakma alapjait Szécsi József fűzesgyarmati kovács- és hintókészítő mestertől tanulta a Járműkészítő és Javító Ipari Szövetkezetben. Éveken át itt is dolgozott. A kétezres évek elején ő volt az egyetlen kovácsmester Magyarországon, aki a hintógyártáshoz megfelelő végzettséggel rendelkezett, és szakmájában dolgozott.
28.	Galambos Sándor – cégtábla
29.	Galambos Sándor – honlap

30.	A régi csapat – fiatalon (Járműkészítő és -Javító Ipari Szövetkezet) A hintókészítő csapat mögött néhány, fogathajtók számára készített kocsi fedezhető fel.
31.	A műhely (kívülről) Galambos Sándor 1980-ban önálló vállalkozóként saját műhelyt nyitott a háza udvarán. 2000-ben vásárolta meg a tágas Baross utcai telephelyet.
32.	A műhely (belülről)
33.	A bemutatóterem Igazi turisztikai attrakciót hozott létre azzal, hogy műhelyét látogathatóvá tette.
34.	Hintók és egyéb kocsik
35.	A műhelyben precíz kivitelezésben, magas szintű szakmai igényességgel – és zömmel kézi munkával – megfelelő minőségű anyagokból készülnek a Galambos kocsik. Keresettek a hangzatos megnevezésű Landauer, Cziráki, Viktória, Károlyi, vagy a Gavallér díshintók; a sétakocsik, maraton-, jártató-, tréningkocsik, vadászhintók, póni-kocsik, nomád kordé, pusztakocsi, egyedi gyártású kocsi-szekerek filmforgatásokhoz. Elsősorban díjhatóknak dolgoznak, de számos megrendelést kapnak kastélyoktól. A 2011-es Nemzeti Vágtára készült el először a világon a szkíta harci kocsik és a római kocsik modern kor igényeihez alakított ötvözete, a quadriga, azaz a vágta-biga. A kocsi kitalálója a Nemzeti Vágta társelnöke, a hatszoros világbajnok hajtó Lázár Zoltán volt. A speciális kocsik óriási sikerrel debütáltak, a látogatók a nagyszerű Ben Hur című film kocsiversenyéhez hasonló lélegzetelállító viadalnak lehettek szemtanúi a Hősök terén felállított versenypályán. Érdekesség: az egri várba ők készítették az összes ágyút.
36.	
37.	
38.	
39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	Esküvő az egykori kenyai királyi családban (Nairobi, 2018) A műhely hintói olyannyira egyedülállóak a világon, hogy Kenyából, az egykori nairobi királyi család egyik leszármazottja is tőle rendelt hófehér esküvői kocsit, amihez még a hófehér lovakat is ők szállították a ménesükből. (Az esküvőn a lovakat Galambos Sándor személyesen hajtotta.) „A hatszemélyes, álomszép, fehér hintót, amelynek még összecsukható bőrfedelet is tettünk a tetejére, hajóval szállítottuk Kenyába. A négy fehér lipicaival magam utaztam repülővel Nairobiba. A valamikori uralkodó család egyik leszármazottjának esküvőjén a hajtó szerepét is elvállaltam. Öltönyben, kalappal a fejemen és kesztyűvel irányítottam a lovakat, furikáztattam a gyönyörű mennyasszonyt és vőlegényét, a királyi rokont, a násznép előtt, akik Mercedesekkel, Rolls Royce-okkal, Ferrarikkal, Buick-okkal és Roverekkel sorakoztak fel utánunk” – mesélte a hintókészítő. A lakodalmon ezer meghívott vendégnek ötven méter hosszú asztalsoron tálaltak, a különféle egzotikus virágokat, amelyekkel a hintót, a lovakat, de az egész környéket is dekorálták, hat kamion hozta. A díszítés egy hétig készült. Azóta a hintókölcsönző újabb megbízásokat is kapott az afrikai országban. Eddig már öt kenyai esküvőn biztosították az esküvői díshintót. A legutóbb egy jómódú muszlim család esküvői szertartásán volt magyar hintó.
45.	2004. május 1.: Magyarország csatlakozása az Európai Unióhoz „... be kell mutatnunk senkiével össze nem téveszthető hagyományainkat, értékeinket, kultúránkat és nyelvünket, amelyek megkülönböztetnek, de egyszersmind össze is kötnek bennünket az öreg földrész más nemzeteivel. (Varga Zoltán, a Békés Megyei Képviselő-testület elnöke).

	Füzesgyarmat Hegyesi János szellemi öröksége és a gyógyvíz mellett az itt készített Galambos-hintókkal gazdagította az uniós hozományt.
46.	Pro Urbe kitüntető cím – 2006 Galambos Sándor a város társadalmi életének fejlődése területén, a várost gazdagító, kiemelkedő, hagyományörző hintókészítő munkája, valamint a lakosság érdekében hosszú időn át végzett tevékenységéért 2006. március 15-én Pro Urbe kitüntetésben részesült. (*Gazdag és páratlan értékű, egész életén át tartó, közösségért végzett tevékenységéért 2022. március 15-én a felesége szintén – posztumusz – Pro Urbe elismerésben részesült.)
47.	Családi vállalkozás és siker
48.	Galambos Nándor fogathajtó A Galambos család a vállalkozása mellett a lovas sport elkötelezettje. A kovács- és hintókészítő mester fogathajtóként is bejárta a világot, 34 országban versenyzett. A családfő a Galambos csapat kapitánya is volt egyben, hisz fia, Nándor a Kettesfogathajtó Magyar Válogatott tagjaként az első világbajnokságán, 2009-ben Kecskeméten az előkelő első harmadban fejezte be a versenyzést. Magdolna asszony a csapat mindenese, manager, szurkoló is egyben. Rita versenybíróként és műsorközlőként dolgozott a fogathajtó versenyeken. A Galambos csapat tagjai a magyar fogathajtók hűséges szurkolói és segítői voltak a hazai és a nemzetközi versenyeken egyaránt. Ma, a szülők korai elvesztése után a családi vállalkozást és a hintókészítés hagyományát a gyermekeik generációja viszi tovább.
49.	Hagyományápolás? Hagyományörzés? „A hagyományt nem ápolni kell, hisz nem beteg. Nem őrizni kell, mert nem rab. Hagyományaink csak akkor maradhatnak meg, ha megéljük őket!” (Sebő Ferenc, Kossuth-díjas énekes, gitáros, dalszerző és népzene kutató) Büszkeségünkre az ősi kovácsmesterség Füzesgyarmaton jelen van, örökségként, élő értéként.
50.	A pályázó adatai Füzesgyarmat Város Önkormányzata
51.	Források és köszönetnyilvánítás • A Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület gyűjteménye • A Szabó és a Galambos család közlései • Az Interneten megjelent cikkek, képek
52.	Búcsúzás – a város
53.	Búcsúzás – a közreműködő (civil) szervezetek Füzesgyarmat nevében köszönjük a pályázatban részt vevők együttműködését: • Füzesgyarmat Város Önkormányzata • a Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény • a Füzesgyarmati Hagyományörző Egyesület Népdalköre • a Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület